

LähiTapiola Pankki Oyj

**Osavuositarkastus
1.1. – 30.6.2013**

Tilintarkastamaton

Sisällysluettelo

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2013	3
LÄHITAPIOLA PANKKI –KONSERNI.....	7
Pankkikonsernin tase ja laaja tuloslaskelma.....	7
Pankkikonsernin rahavirtalaskelma	9
Pankkikonsernin oman pääoman muutokset	10
Pankkikonsernin tunnusluvut.....	11
Pankkikonsernin liitetiedot	12
1. Liitetiedot pankkikonsernin laatimisperiaatteista	12
2. Liitetiedot pankkikonsernin riskienhallinnasta	12
3. Liitetiedot pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinta.....	16
4. Liitetiedot pankkikonsernin segmenttiraportoinnista.....	18
LähiTapiola Pankki Oyj:n tase ja tuloslaskelma	19
LähiTapiola Pankki Oyj:n rahoituslaskelma	22
LähiTapiola Pankki Oyj:n tunnusluvut	23

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2013

Pankkikonserni ja LähiTapiola-ryhmä

LähiTapiola Pankki Oyj on LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vahinkovakuutus) tytäryhtiö ja pankkikonsernin emoyhtiö. Pankkikonserniin yhdistellään LähiTapiola Pankki Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö LähiTapiola Varainhoito Oy ja 34 prosenttisesti omistama omistusyhteisyri-tyt Ab Compass Card Oy Ltd.

LähiTapiola-ryhmään kuuluvat edellä mainittujen, LähiTapiola Vahinkovakuutuksen, LähiTapiola Pankin ja LähiTapiola Varainhoidon, lisäksi LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy ja 19 LähiTapiolan alueyhtiötä.

LähiTapiola Pankki Oyj:n kotipaikka on Espoo ja Y-tunnus 1795059-8.

Yhtiömuodon muutos

Tapiola Pankki Oyj:n hallitus päätti kokouksessaan 11.4.2013 yhtiömuodon muutoksesta 8.6.2013 alkaen julkiseksi osakeyhtiöksi. Yhtiön nimi on:

LähiTapiola Pankki Oyj

LokalTapiola Bank Abp ruotsiksi

LocalTapiola Bank Plc. englanniksi

Palvelut

LähiTapiola Pankki Oyj ja sen tytäryhtiö LähiTapiola Varainhoito Oy tarjoavat LähiTapiola-ryhmän asiakkaille kattavan pankki- ja sijoituspalveluihin erikoistuneen konttoriverkoston ja puhelinpalvelun. Verkkopalvelut ovat ympäri vuorokauden käytettävissä tili-, laina-, rahasto- ja vakuutusasioissa, arvopaperipalvelu mukaan lukien. Verkkopalvelujen lisäksi asiakkailamme on valittavissaan tarkoituksenmukaiset maksu- ja luottokortit sekä mobiilipalvelu. Nimenmuutoksen lisäksi verkko- ja mobiilipalvelut uudistettiin kesäkuussa. Uudistuksella parannettiin pankkipalveluiden käytettävyyttä. Varainhoitoa asiakkaille tarjotaan Private- ja Vauras-sijoituskonsepteilla.

Asiakkaat

Pankkitoiminnassa asiakasmäärä kasvoi 10 752 asiakkaalla yltäen kauden lopussa 265 481 (31.12.2012 254 729) pankkiasiakkaaseen.

LähiTapiola-rahastojen asiakasmäärä kasvoi alkuvuoden aikana 1 955 asiakkaalla nousten 33 378

(31 423) rahastoasiakkaaseen. Osuudenomistajien lukumäärä nousi 68 072 (63 249) asiakkaaseen.

Korot ja sijoitusrahastomarkkinat

Katsauskauden aikana 12 kuukauden Euribor-korko laski 0,543 prosentista 0,534 prosenttiin.

LähiTapiola Prime -korkoa laskettiin 24.6.2013 1,500 prosentista 1,400 prosenttiin.

Pitkään alhaalla pysynyt korkotaso on rajoittanut pankkien luotonannon korkotuottoja. Varainhankinnan kustannukset eivät ole laskeneet vastaavasti. Tästä johtuen pankkien korkokatteet ovat pienentyneet.

Pankkien kustannuksia ovat lisänneet mm. laajentunut sääntely ja pankkivero. Lisääntyneistä kustannuksista johtuen luotonannosta perittävät korkomarginaalit ovat kasvaneet.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen pääomat olivat katsauskauden lopussa 68,7 miljardia euroa (31.12.2012 66,3 miljardia euroa). Alkuvuoden aikana nettomerkinnot Suomeen rekisteröityihin rahastoihin olivat 2,3 miljardia euroa ja markkina-arvojen nousun vaikutus 0,1 miljardia euroa.

Pankkikonsernin tase, taseen ulkopuoliset sitoumukset ja hallinnoitavat varat

Pankkikonsernin rahoitusvarat olivat yhteensä 2 220,7 miljoonaa euroa (31.12.2012 2 031,4). Lainat ja muut saamiset olivat katsauskauden lopussa 1 826,1 miljoonaa euroa (1 760,7) eli kasvua oli 65,4 miljoonaa euroa. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellut saamistodistukset, osakkeet ja osuudet olivat yhteensä 199,8 miljoonaa euroa (178,9).

Tase	30.6.2013	31.12.2012	muutos
Pankkikonserni	milj. €	milj. €	%
Rahoitusvarat yht.	2 220,7	2 031,4	9,3 %
Myytävissä olevat	199,8	178,9	11,7 %
Lainat ja			
muut saamiset	1 826,1	1 760,7	3,7 %
josta luotot yleisölle	1 757,3	1 671,3	5,1 %
Rahoitusvelat yht.	2 053,1	1 896,6	8,3 %
Talletukset	1 760,1	1 634,5	7,7 %
Oma pääoma yht.	144,4	112,4	28,4 %
Taseen loppusumma	2 251,1	2 061,3	9,2 %
Taseen ulkopuoliset			
sitoumukset yht.	88,6	80,5	10,0 %

Yleisölle ja julkisyhteisöille myönnetty lainakanta kasvoi 5,1 prosenttia, mikä ylittää toimialan keskimääräisen kasvun (4,6 prosenttia). Talletuskanta

kasvoi 7,7 prosenttia. Samanaikaisesti toimialan kasvu oli 2,2 prosenttia.

Pankkikonsernin rahoitusvelat olivat katsauskauden lopussa 2 053,1 miljoonaa euroa (1 896,6), josta yleisön ja julkisyhteisöjen talletusten osuus oli 1 759,4 miljoonaa euroa (1 634,4).

Pankkikonsernin oma pääoma oli 144,4 miljoonaa euroa (112,4). 24.6.2013 toteutetussa osakeannissa osakepääomaa korotettiin 9,0 miljoonaa euroa ja vapaan oman pääoman rahastoa 21,0 miljoonaa euroa. Oman pääoman muusta muutoksesta 2,9 miljoonaa euroa syntyi katsauskauden voitosta ja loput käyvän arvon rahaston muutoksesta.

Osakekanta jakautuu osakeannin jälkeen omistajien kesken seuraavasti:

LähiTapiola Pankki Oyj:n osakeannin jakautuminen	Osake- määrä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä %
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	59 242	78,0
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	12 122	16,0
LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	4 544	6,0
Yhteensä	75 908	100,0

Taseen ulkopuolisia sitoumuksia oli 82,1 miljoonaa euroa (80,5).

Pankkikonsernin hallinnoitavat varat kasvoivat alkuvuoden aikana 8,9 prosenttia 10 479,8 miljoonaan euroon (9 627,2).

Hallinnoitavat varat Pankkikonserni	30.6.2013 milj. €	31.12.2012 milj. €	muutos %
Talletukset	1 760,1	1 634,5	7,7 %
Muut rahoitusvelat	120,1	104,8	14,5 %
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	172,9	131,7	31,2 %
Muut asiakasvarat	8 426,8	7 756,1	8,6 %
Yhteensä	10 479,8	9 627,2	8,9 %

Hallinnoitavien varojen määrän merkittävin kasvu (670,7 euroa) oli varainhoitosegmentin asiakasvaroissa. Ne koostuvat pankkikonsernin hallinnoimista rahastopääomista ja varainhoidon asiakasvaroista.

Tilikauden tulokset

Pankkitoiminnan ja Varainhoitotoiminnan luvut on esitetty segmenttiraportoinnin tavoin suomalaisen tilinpäätöskäytännön (Finnish Accounting Standards, FAS) mukaisesti.

Pankkikonsernin liikevoitto jatkuvista toiminnoista oli 3 450 tuhatta euroa (1.1.-30.6.2012 1 771) ja katsauskauden voitto (verojen jälkeen) 2 898 tuhatta euroa (1 771).

Tuloslaskelma Pankkikonserni	1-6/2012 1 000 €	1-6/2012 1 000 €	muutos %
Liikevoitto			
(ennen veroja)	3 450	1 771	94,8 %
Pankkitoiminta	1 970	4 483	-56,1 %
Varainhoito	2 265	-1 832	n/a
Tilikauden voitto	2 898	1 771	63,6 %
Korkokate	8 717	10 392	-16,1 %
Arvon alentumistappiot	98	-47	-308,5 %
Palkkiotuotot netto	17 314	12 533	38,1 %
Pankkitoiminta	7 201	7 358	-2,1 %
Varainhoito	10 105	5 179	95,1 %
Hallintokulut	-22 569	-20 572	9,7 %
Pankkitoiminta	-15 267	-14 147	7,9 %
Varainhoito	-7 474	-6 593	13,4 %

Korkokatteen kehitystä rasitti alhainen korkotaso. Korkokate, 8 717 tuhatta euroa (10 392), laski 16,1 prosenttia. Luottotappiot ovat pysyneet alhaisina.

Palkkiotuotot nettona nousivat 38,1 prosenttia ollen 17 314 tuhatta euroa (12 534). Palkkiotuottojen korkeaan kasvuprosenttiin vaikuttivat varainhoitosegmentin vertailukauden palkkiotuottoja vähentänyt kertaluontoinen erä ja alkuvuoden myönteinen kehitys.

Hallintokulut olivat 22 569 tuhatta euroa (20 572).

Pankkitoiminnan kehitys

LähiTapiola Pankki Oyj:n liikevoitto oli 1 970 tuhatta euroa (1.1.-30.6.2012 4 483). Korkokate heikkeni edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Pankkitoiminnan tase oli 2 534 miljoonaa euroa (2 062,4). Taseen kasvua edisti muun muassa luottokannan kasvu. Pankkitoiminnan saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältäen myös leasingkohteet nousivat 97,7 miljoonaa euroa 1 769,0 miljoonaan euroon (1 671,3) ja yleisön ja julkisyhteisöjen talletukset kasvoi 129,3 miljoonaa euroa 1 764,0 miljoonaan euroon (1 634,7).

Pankin luottoriskit ovat vähäiset. Luottotappio ja arvonalentumistappiokirjaukset luotoista vähenivät perittyjen maksujen ansiosta 98 tuhatta euroa (1.1.-31.3.2012 -47). Kirjaukset vaikuttavat tuloslaskelman liikevoittoon.

Varainhoidon kehitys

LähiTapiola Varainhoito Oy:n alkuvuoden tulokset kehitys oli hyvä ja katsauskauden liikevoitto nousi 2 265 tuhanteen euroon (-1 832).

Katsauskauden nettopalkkiotuotot olivat 10 210 tuhatta euroa (5 314). Tuotot kasvoivat 4 964 tuhatta euroa (87,7 prosenttia). Myönteiseen kehitykseen vaikutti keväällä toteutunut kurssinousu ja rahastopääomien kasvu. Myös LähiTapiola integraatio edisti rahastomerkintöjen kasvua.

Varainhoitoliiketoiminnan tase oli 15 628 tuhatta euroa (12 161).

LähiTapiola Varainhoito Oy:n hallinnoimien sijoitusrahastojen rahastopääomat nousivat alkuvuoden aikana 16,3 prosenttia 2 795,8 miljoonaan euroon (2 403,7). Nettomerkintöjä oli katsauskauden aikana 326,1 miljoonaa euroa. LähiTapiola Varainhoito oli Suomen kahdeksanneksi suurin rahastoyhtiö.

Katsauskauden aikana LähiTapiola Varainhoito Oy:n hallinnoimien asiakasvarojen määrä kasvoi 8,7 prosenttia 8 435,0 miljoonaan euroon (7 763,2).

Tunnusluvut ja vakavaraisuus

Pankkikonsernin vakavaraisuussuhde oli 14,9 prosenttia (31.12.2012 12,7) ja ensisijaisten omien varojen suhde oli 13,8 prosenttia (10,9).

Vakavaraisuuden tunnuslukujen kehitykseen on vaikuttanut luottokannan ja yrityssaamisten kasvu sekä oman pääoman vahvistaminen osakeannilla.

Tunnusluvut	2013.06	2012.06	2012.12	2011.12
Pankkikonserni				
Korkokate, milj. €	8,7	10,4	19,3	17,8
Liikevoitto, milj. €	3,4	1,8	5,9	4,7
Kulu-tuotto -suhde	0,9	0,9	0,9	0,9
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,5	3,3	5,4	5,5
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	13,8	9,5	10,9	10,5
Vakavaraisuus-%	14,9	11,2	12,7	14,1

Pankkikonsernin oman pääoman tuotto (ROE) on 4,5 prosenttia (1.1.-30.6.2012 3,3). Kulu-tuotto -suhde säilyi ennallaan, ollen 0,9 (0,9).

Tunnuslukuja on esitetty laajemmin tilinpäätöksen liitteenä. Vakavaraisuuslaskelman osa-alueita ja oman pääoman muutosta on esitetty tarkemmin tilinpäätöksessä ja sen liitetiedoissa.

Pankkikonsernin riskienhallinta

Konsernin yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu riskienhallinnasta. Hallitukset määrittävät eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Yhtiöissä laaditaan vuosittain riskienhallintasuunnitelmat, jotka hyväksytään hallituksissa. Hallitukset seuraavat säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallintaa ohjaavat ja valvovat pankkikonsernin riskienhallintatoimikunta ja tasehallintatoimikunta (ALCO). Toimikuntien työtä ohjaavat yhtiöryhmän vastaavat toimielimet.

Liiketoiminnoissa tunnistetaan ja analysoidaan toimintaa tai tavoitteita uhkaavat riskit sekä strategija vuosisuunnittelussa että päivittäisessä toiminnassa. Riskeihin varautumisen tärkeys arvioidaan analysoimalla niiden toteutumisen todennäköisyys sekä mahdolliset realisoitumisesta aiheutuvat vaikutukset. Riskienhallintasuunnitelmissa määritellään riskienhallintatoimenpiteet ja niiden vastuutus.

Riskienhallinnan valvonta on vastuutettu muulle kuin operatiivisesta toiminnasta vastaavalle taholle. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja hallitusta valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa ja kehittämisessä. LähiTapiola-ryhmän hallintoneuvostojen yhteistyövaliokuntaa avustava Tarkastusvaliokunta valvoo ja arvioi osaltaan riskejä.

Pankkikonsernin toiminnan merkittävimmät riskit ovat luotonantoon liittyvät riskit. Muita toiminnan kannalta tärkeitä riskilajeja ovat markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön riskit ja strategiset riskit.

Riskienhallinnan periaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia edellisestä vuodesta.

Tilinpäätöksen riskiliitetiedoissa kerrotaan tarkemmin riskienhallinnan organisoinnista, eri riskilajien valvonnasta sekä riskitasoista.

Pankin hallinto, henkilöstö ja konttoriverkosto

LähiTapiola Pankki Oyj:n hallituksen jäsenet:

Harri Lauslahti (s.1961)

puheenjohtaja 11.4.2013 alkaen

- kauppätieteiden maisteri
- yhtiöryhmän johtaja LähiTapiola-ryhmä

Leevi Ainasoja (s. 1960)

- MBA
- toimitusjohtaja LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Jari Eklund (s. 1963) puheenjohtaja 11.4.2013 asti

- kauppätieteiden maisteri
- yhtiöryhmän johtaja LähiTapiola-ryhmä

Jukka Kinnunen (s. 1957)

- kauppätieteiden maisteri
- toimitusjohtaja LähiTapiola Vahinkovakuutus

Hanna Hiidenpalo (s.1966)

- kauppätieteiden maisteri
- johtaja, sijoitustoiminta LähiTapiola Eläkeyhtiö

Matti Inha (s.1949) 11.4.2013 asti

- oikeustieteen kandidaatti
- toimitusjohtaja Suomen Hypoteekkiyhdistys

Erik Valros (s. 1973)

- ekonomi
- toimitusjohtaja LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö

LähiTapiola Pankki Oy:n johtoryhmän jäsenet:**Marja Pajulahti** (s.1966) toimitusjohtaja

- oikeustieteen kandidaatti

Eero Saloranta (s.1962) toimitusjohtajan sijainen

- insinööri, MBA
- arvopaperipalveluista vastaava palvelujohtaja,

Sanna Holm (s. 1974) 1.4.2013 alkaen

- kauppatieteiden maisteri
- henkilöasiakasliiketoiminnasta vastaava johtaja

Kaija Jokiharju (s.1964)

- datamerkonomi
- IT- ja verkkopalveluiden kehityksestä vastaava palvelujohtaja

Antti Kalliokoski (s. 1969)

- diplomi-insinööri
- yritys- ja maatilaliiketoiminnasta vastaava johtaja

Satu Norhomaa (s. 1974) 1.6.2013 asti

- tradenomi, BBA
- henkilöasiakkaista ja palvelukehityksestä vastaava palvelujohtaja

Tapani Nyrhi (s. 1962)

- oikeustieteen kandidaatti, MBA
- luotonannosta vastaava johtaja

Heikki Honkanen (s. 1950)

- taloustieteiden maisteri, MBA
- pankin talousjohtaja ja riskienhallinnasta vastaava johtaja LähiTapiola-ryhmä

Katsauskauden aikana pankkikonsernin henkilöstömäärä on kasvanut 8,6 prosenttia asiakaspuhelinpalvelun henkilöstön siirryttyä pankin palvelukseen.

Henkilöstö**keskimäärin**

	2013.06	2012.12	muutos-%
Pankkitoiminta	126	113	11,5
Varainhoito	51	50	2,0
Yhteensä	177	163	8,6

Lisäksi pankkikonserni ostaa palveluita yhtiöryhmän muilta yhtiöiltä ylläpitääkseen pankki- ja varainhoitopalveluiden konttoriverkostoa ympäri Suomen.

LähiTapiola Pankki Oyj:n tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab, KHT-yhteistö, jonka päävastuullisena tilintarkastajana toimii Mikko Haavisto, KHT.

Tulevat tapahtumat

LähiTapiola-ryhmän ja S-ryhmän välillä solmittiin 6.6.2013 julkaistu sopimuskokonaisuus, jossa on sovittu mm. S-Pankin ja LähiTapiola Pankin yhdistymisestä uudeksi S-Pankiksi. S-ryhmä omistaa uudesta vuonna 2014 toimintansa aloittavasta pankista 75 prosenttia ja LähiTapiola-ryhmä 25 prosenttia. Samalla on sovittu LähiTapiola Varainhoidon rahastoliiketoiminnan siirrosta S-ryhmän konserniin tulevalle rahastoyhtiölle ja LähiTapiola Varainhoidon osakkeiden myynnistä LähiTapiola-ryhmän muille yhtiöille. Kuluttaja- ja kilpailuviranomaiselta saadun hyväksynnän lisäksi yhteistyösopimukseen liittyvät kaupat tarvitsevat vielä Finanssivalvonnan hyväksynnän. LähiTapiola Varainhoito Oy jatkaa toimintaansa itsenäisenä ja näkemyksellisenä varainhoitajana, joka hoitaa entiseen tapaan myös nykyisin hallinnoimiensa rahastojen sijoitustoiminnan sekä muiden varainhoitoasiakkaiden sijoitussalkut. Muutosten vaikutuksista käytännön toimintaan tiedotetaan asiakkaille ja muille sidosryhmille vuoden 2013 aikana. Muutokset eivät edellytä asiakkailta toimenpiteitä.

Vuonna 2013 alan näkymiin vaikuttaa yleisen taloudellisen kehityksen lisäksi varainhoitopalvelujen arvonlisäverokohtelun muuttuminen. Niin sanotun täyden valtakirjan varainhoitopalvelut tulivat 1.5.2013 alkaen arvonlisäveron alaiseksi. Veromuutoksen vaikutukset ovat vielä osittain epäselvät, mm. omaisuudenhoitoasiakkaan salkun välityspalkkioiden verokohtelun osalta. Verottaja tulee antamaan tarkemmat ohjeet myöhemmin.

LÄHITAPIOLA PANKKI –KONSERNI

Pankkikonsernin tase ja laaja tuloslaskelma

TASE, IFRS

	30.6.2013	31.12.2012
	1 000 €	1 000 €
VARAT		
Rahoitusvarat		
Käteiset varat	193 180	91 228
Käypään arvoon tulovaikutteisesti kirjattavat	593	564
Myytavissä olevat rahoitusvarat	199 755	178 894
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	1 033	-
Lainat ja muut saamiset	1 826 140	1 760 732
Rahoitusvarat	2 220 701	2 031 418
Osuudet osakkuusyrityksissä	1 884	1 852
Aineettomat hyödykkeet	14 125	14 046
Aineelliset hyödykkeet	467	502
Saamiset	12 585	12 079
Verosaamiset	1 372	1 372
VARAT YHTEENSÄ	2 251 134	2 061 269
VELAT		
Rahoitusvelat		
Talletukset	1 760 077	1 634 451
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	578	549
Muut rahoitusvelat luottolaitoksille ja yleisölle	94 507	104 843
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	172 889	131 725
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	25 000
Rahoitusvelat	2 053 050	1 896 566
Muut velat	53 355	51 761
Verovelat		
Laskennalliset verovelat	355	511
Verovelat	355	511
VELAT YHTEENSÄ	2 106 760	1 948 838
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	40 370	40 370
Osakepääoma, osakeanti	8 970	
Ylikurssirahasto	48 100	48 100
Käyvän arvon rahasto	572	1 528
Vapaat rahastot	70 104	49 073
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-26 640	-32 562
Kauden voitto (tappio)	2 898	5 922
Kertyneet voittovarot	-23 742	-26 640
OMA PÄÄOMA	144 374	112 431
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 251 134	2 061 269

TULOSLASKELMA, IFRS

	1.1.-30.6.2013	1.1.-30.6.2012
	1 000 €	1 000 €
Korkotuotot	15 748	22 206
Korkokulut	-7 030	-11 814
KORKOKATE	8 717	10 392
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	98	-47
Palkkiotuotot	19 448	14 628
Palkkiokulut	-2 134	-2 095
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	176	226
Liiketoiminnan muut tuotot	3 165	2 478
Hallintokulut	-22 569	-20 572
hyödykkeistä	-900	-1 163
Liiketoiminnan muut kulut	-2 582	-1 992
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	31	-85
LIIKEVOITTO (-TAPPIO) JATKUVISTA TOIMINNOISTA	3 450	1 771
Tuloverot	-552	0
KATSAUSKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2 898	1 771
Voiton jakautuminen:		
Emoyrityksen omistajille	2 898	1 771
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	0	0

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	1.1.-30.6.2013	1.1.-30.6.2012
	1 000 €	1 000 €
Katsauskauden voitto	2 898	1 771
Muun laajan tuloksen erät verojen jälkeen:		
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-956	225
KATSAUSKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	1 942	1 996

Pankkikonsernin rahavirtalaskelma

EPÄSUORA RAHAVIRTALASKELMA	2013.06 1 000 €	2012.06 1 000 €
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto (tappio)	3 450	1 771
Liikevoittoon tehdyt oikaisut	6 420	10 873
Maksetut tuloverot	162	-221
Liiketoiminnan varojen lisäys(-) / vähennys(+)		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	21	-137
Myytävässä olevat rahoitusvarat	-51 014	-81 761
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	-1 035	0
Lainat ja muut saamiset	-88 277	-80 162
Muut saamiset	812	-2 925
Liiketoiminnan velkojen lisäys(+) / vähennys(-)		
Talletukset	125 599	29 478
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	-21	129
Muut rahoitusvelat luottolaitoksille ja yleisölle	-10 336	25 809
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	41 678	33 094
Muut velat	-5 468	-14
Liiketoiminnan rahavirta (A)	21 991	-64 066
Investointien rahavirta		
Investoinnit(-)	-944	-763
Investoinneista saadut osingot ja luovutustulot(+)	30	21
Investointien rahavirta (B)	-914	-742
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman lisäys (osakeanti)(+)	30 001	0
Rahoitusvelkojen lisäys(+)	0	0
Rahoitusvelkojen vähennys(-)	0	-10 000
Rahoituksen rahavirta (C)	30 001	-10 000
Rahavarojen muutos	51 078	-74 808
Rahavarat tilikauden alussa	225 077	212 078
Rahavarat tilikauden lopussa	276 155	137 270
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys(+) / vähennys(-)	51 078	-74 808
Rahoituslaskelman liitetiedot		
Rahavirtalaskelmassa esiintyvät rahavarat sisältävät:		
Käteiset varat	193 180	12 000
Vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	23 188	88 150
Rahavaroihin luettavat saamiset luottolaitoksilta	33 906	37 120
Rahavaroihin luettavat saamistodistukset	25 881	0
Yhteensä	276 155	137 270
Oikaisut liikevoittoon erän erittely:		
Korkotuotot	727	-1 139
Korkokulut	3 472	6 309
Osingot investointien rahavirrasta	-23	-21
Poistot ja muut oikaisut aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	900	1 163
Arvon alentumistappiot	99	93
Muut oikaisut	1 276	4 144
Osuus osakkuusyrityksen tuloksista	-31	324
Yhteensä	6 420	10 873

Pankkikonsernin oman pääoman muutokset

1 000 €	Osake pääoma	Osake pääoma, Osakeanti	Ylikurssi rahasto	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2012	34 390	5 980	48 100	640	49 073	-32 562	105 621
Tilikauden tulos							
Katsauskauden voitto	-	-	-	-	-	5 922	5 922
Muut laajan tuloksen erät							
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	888	-	-	888
Laaja tulos yhteensä				888		5 922	6 810
Osakeanti	5 980	-5 980	-	-	-	-	-
Liiketoimet omistajien kanssa	5 980	-5 980	-	-	-	-	-
31.12.2012	40 370	0	48 100	1 528	49 073	-26 640	112 431
Oma pääoma 1.1.2013	40 370	0	48 100	1 528	49 073	-26 640	112 431
Tilikauden tulos							
Katsauskauden voitto	-	-	-	-	-	2 898	2 898
Muut laajan tuloksen erät							
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-956	-	-	-956
Laaja tulos yhteensä				-956		2 898	1 942
Osakeanti	-	8 970	-	-	21 031	-	30 001
Liiketoimet omistajien kanssa	-	8 970	-	-	21 031	-	30 001
30.6.2013	40 370	8 970	48 100	572	70 104	-23 742	144 374

Pankkikonsernin tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ
KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012	31.12.2011
Lainat ja muut saamiset, milj. €	1 826,1	1 713,7	1 760,7	1 631,4
Velat luottolaitoksille sekä yleisölle ja julkisyhteisölle, milj. €	1 854,6	1 700,2	1 739,3	1 645,0
Oma pääoma ja vähemmistön osuus, milj. €	144,4	107,6	112,4	105,6
Taseen loppusumma, milj. €	2 251,1	2 035,3	2 061,3	1 946,9
Vastuusitoumukset, milj. €	88,6	74,9	80,5	74,1
Korkokate, milj. €	8,7	10,4	19,3	17,8
Liikevaihto, milj. €	38,5	39,5	79,2	81,0
Liikevoitto, -tappio, milj. e	3,4	1,8	5,9	4,7
liikevaihdosta, %	9,0	4,5	7,4	5,8
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,5	3,3	5,4	5,5
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,3	0,2	0,3	0,3
Omavaraisuusaste, %	6,4	5,3	5,5	5,4
Kulu-tuotto -suhde	0,9	0,9	0,9	0,9

VAKAVARAISUUS Basel II mukaan

	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012	31.12.2011
Ensisijaiset omat varat yhteensä, milj. €	124,5	88,1	94,6	87,5
Toissijaiset omat varat yhteensä, milj. €	9,6	14,9	15,6	29,7
Omien varojen vähimmäisvaatimus, milj. €	72,1	73,8	69,6	66,5
Vakavaraisuussuhde ensisijaiset omat varat, %	13,8	9,5	10,9	10,5
Vakavaraisuussuhde, %	14,9	11,2	12,7	14,1

Laskentakaavat

Oman pääoman tuotto prosentteina (ROE) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistöosuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Koko pääoman tuotto prosentteina (ROA) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste prosentteina	$= 100 \times \frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}}$
Kulu-tuotto -suhde	$= \frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}}$
Liikevaihto	$= \text{Korkotuottojen, Leasingtoiminnan tuottojen, Oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, Palkkiotuottojen, Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen, Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottojen, Suojauslaskennan nettotuloksen, Sijoituskiinteistöjen nettotuottojen ja Liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä}$

Pankkikonsernin liitetiedot

1. Liitetiedot pankkikonsernin laatimis-periaatteista

1.1. Yleiset tiedot

LähiTapiola Pankki Oyj on LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vahinkovakuutus) tytäryhtiö.

LähiTapiola Pankki -konsernin emoyhtiö on LähiTapiola Pankki Oyj (y-tunnus 1795059-8) ja kotipaikka Espoo. Yhtiön osoite on Revontulentie 7, 02100 Espoo.

LähiTapiola Pankki -konserniin kuuluu sen tytäryhtiö, LähiTapiola Varainhoito Oy (100 %) ja omistusyhteyksyritys (34 %) Ab Compass Card Oy Ltd.

LähiTapiola Pankki Oyj:n hallitus on 15.8.2013 kokouksessaan hyväksynyt osavuosikatsauksen. Tätä osavuosikatsausta ei ole tilintarkastettu. Kesäkuun osavuosikatsaus 1.1. - 30.6.2013 julkistetaan Finanssivalvonnan määräysten (LLL 157 §:n 3 mom.) mukaisesti 31.8.2013 mennessä.

1.2. Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Osavuosikatsauksen laadinnassa on noudatettu vuoden 2012 tilinpäätökseen sovellettuja laatimisperiaatteita. Vuoden 2013 aikana voimaan tulleilla standardeilla tai määräyksillä ei ole vaikutusta osavuosikatsauksessa esitettyjen tietojen vertailtavuuteen.

2. Liitetiedot pankkikonsernin riskienhallinnasta

2.1. Riskienhallinnan lähtökohdat

Pankkikonsernin riskienhallinnan lähtökohtaa, osaluokkia, organisaatiota, eri riskilajeja ja mittausta on kuvattu laajemmin vuoden 2012 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Seuraavassa on yhteenveto tärkeimmistä riskilajeista.

Luottoriski

Pankkikonsernin keskeinen riski on luottotappioriski. Muita luottokantaan liittyviä riskejä ovat takausriski, vastapuoliriski, maariski, pankkiriski, keskittymäriski ja toimitusriski.

LähiTapiola Pankki on perustettu täydentämään yhtiöryhmän palveluvalikoimaa erityisesti yksityis-sektorilla. Lähivakuutusfuusion myötä myös maatalo-

ja pienyritysassiakkaiden palveluvalikoima on täydentynyt. Asiakaskunta perustuu ryhmään keskittäneistä ja pankin tarjoamien mahdollisuuksien mukana tulevista uusista asiakkaista. Asiakskuntana ovat kotitaloudet ja luotonannossa päätuotteena ovat asuntolainat.

Toiminta perustuu maltilliseen riskinottoon. Strategiana ei ole tavoitella korkeaa tulosta ottamalla suurta riskiä. Vakuudetonta luottoriskiä ei lähtökohdaisesti oteta. Asiakkaan maksukykyyn ja taloudellisten puskureiden tulee turvata pankille vähäriskinen lainasalkku. Varovainen luotto perustuu asiakkaiden riskiluokitukseen, keskitettyyn luottopäätösprosessiin, varovaiseen vakuuspolitiikkaan ja turvallisiin luottovaltuuksiin.

LähiTapiola Pankin luottotoiminto perustuu keskitettyyn päätöksentekoon ja luottovaltuuksiin. Tämä yhtenäistää riskinottoa ja nopeuttaa reagointia muutostilanteissa. Luoton nostossa on käytössä neljän silmän periaate, asiakirjojen keskitetty arkistointi ja jälkitarkastus. Alueelliselle luottotoiminnan valvonnalle on selkeät toimintaperiaatteet ja tavoitteet. Luottotoiminta on pankin sisäisen tarkastuksen painopistealue ja osa hallitukselle vuosittain tehtävää riskienhallinnan itsearviointiraporttia.

Luotonantoa ohjataan ja toteutetaan hallituksen hyväksymällä luotonantopolitiikalla ja hyväksytyin rahoitustuottein. Luotonannon ja vastapuoliriskien hallinnan periaatteet on hallituksen päätöksen mukaisina kirjattu pankin Riskienhallintaohjekirjaan.

Pääomatarpeen laskennassa periaatteena on ottaa huomioon vastapuolien laaja lainanhoitokyky, joka sisältää asiakkaan koko varallisuuden, kaikki vastuut ja nettotulot. Yritysrahoituksessa arvioidaan vastaavasti yrityksen toimintaedellytykset. Tarkastelussa on keskeistä asiakkaiden kokonaisvarallisuuden kehitys ja tulevan kassavirran arviointi. Tavoitteena on selvittää mahdollisimman luotettavilla mittareilla pankin koko lainasalkun luottoriski ja tähän tarvittavan pääoman määrä. Luottopolitiikassa on erikseen määräykset yksittäisille lainatuotteille vaadittavista vakuuksista.

Yksityishenkilöiden luotto ja luottojen pääomatarpeen määrittäminen perustuu pankin toiminnan alusta alkaen käytettyyn riskiluokitteluun. Riskiluokituksessa huomioidaan lainanottajan maksukyky ja taloudelliset puskurit. Luokitus on kummassakin perusteessa viisiluokkainen, joten riskiluokkia on matriis-

sa yhteensä 25. Kullekin matriisin solulle on määritelty riski-indeksi, arvot 1–25, joita käytetään raporteissa yhdisteltäessä riskiluokkia.

Säännönmukaisessa raportoinnissa käytetään kolmea riskiluokkaa. Kaikkein riskipitoisimmille luotoille on riskienhallintasuunnitelmassa päätetty suhteellinen maksimiraja.

Alla olevassa taulukossa riskiluokat on yhdistetty kolmeksi pääluokaksi. Normaaliriskisyys edellyttää sitä, että asiakkaan varallisuuden määrä on kaksi kertaa haettavan luoton suuruinen tai että asiakkaan tuloista asumiseen ja lainanhoitoon kuluu enintään 30 prosenttia.

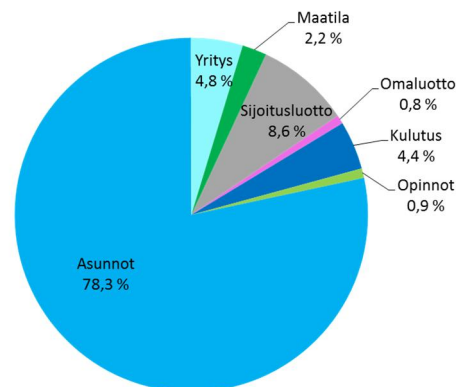
	30.6.2013		31.12.2012	
Riskitaso	milj. €	osuus	milj. €	osuus
Normaalia alhaisempi	845	48 %	748	45 %
Normaali	719	41 %	733	44 %
Normaalia korkeampi	195	11 %	192	11 %
Yhteensä	1 759	100 %	1 673	100 %

Luottojen hinnoittelu on riskiperusteinen siten, että riskiluokituksella pyritään ohjaamaan marginaalivaa-detta. Turvaavan vakuusvaatimuksen lisäksi riskiluokituksessa arvioidaan muun muassa asiakkaan maksukyky mahdollisen korkotason nousun seurauksena. Johtoryhmä säättää luottojen hinnoittelun ohjeistusta riskienhallintapolitiikan ja yleisen markkina-tilanteen mukaisesti.

Luotonantopolitiikan mukaan kaikilla asuntoluotoilla on oltava turvaava reaalivakuus tai sitä täydentävä luottovakuutus tai takaus. Turvaavaksi reaalivakuudeksi katsotaan asunnon arvosta 70 prosenttia. Pankin luottosalkusta (lainat ja saamiset) on 78,3 prosenttia asuntoluottoja.

Yksityissektorin osuus lainakannasta oli katsauskauden päättyessä 93,0 prosenttia.

Alla olevassa kuviossa on kuvattu lainakannan jakautuminen käyttötarkoituksen mukaan:

Luottokannan ja taseen ulkopuolisten vastuiden jakauma on esitetty miljoonina euroina vakavaraisuuslaskennassa käytetyin riskipainot:

Riskipainot	30.6.2013 milj. e	31.12.2012 milj. e
0 %	238	136
10 %	24	25
20 %	135	122
35 %	1 560	1 475
50 %	0	0
75 %	202	186
100 %	171	187
150 %	4	3
Vastuut yhteensä milj. €	2 334	2 134

Riskipainoluokat sisältävät pääasiassa seuraavat erät:

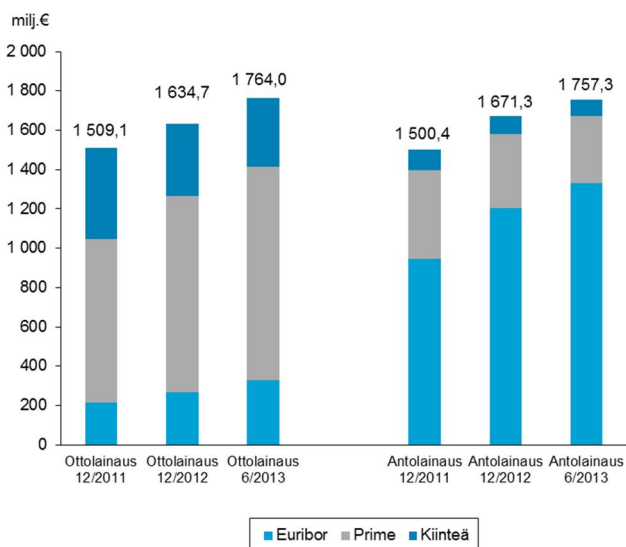
Valtio, kunnat	0 %
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	10 %
Luottolaitokset	20 %
Asuntovakuudelliset luotot	35 %
Yritykset (A luokitus)	50 %
Muut pienet luotot	75 %
Yritykset	100 %
Järjestämättömät saamiset	150 %

Erääntyneiden kotitalousluottojen määrä, joihin ei ole tehty arvonalentumisia, sisältäen vakuutena olevat omaisuuserien tasearvot olivat seuraavat:

Hoitamattomat luotot	30.6.2013	31.12.2012
Viivästyksen pituus	milj.€	milj.€
Alle 30 päivää	15,4	32,7
30 - 90 päivää	4,6	3,9
yli 90 päivää	5,2	5,5
Yhteensä	25,2	42,1
Osuus lainakannasta	%	%
Hoitamattomat yhteensä	1,43	2,51
yli 90 päivää	0,29	0,33

Hoitamattomista luotoista ei ole kirjattu uusia lainakohtaisia arvonalentumistappioita katsauskauden aikana. Ryhmäkohtaiset arvonalentumiskirjaukset tehtiin luottokannan kasvun suhteessa tilinpäätöksessä noudatetuilla periaatteilla. Tehtyjen arvonalentumisten jälkeen lainakannassa ei ole vakuudetonta luottokantaa, lukuun ottamatta vähäistä määrää lyhytaikaisia kulutusluottoja.

LähiTapiola Pankin otto- ja antolainaus korkosidonaisuusmitta:

Markkinariskit

Korkoriski

Luottolaitoksena pankki altistuu korkoriskille siten, että saamisten ja velkojen korkosidonnaisuudet ja maturiteetit poikkeavat toisistaan. LähiTapiola Pankki toimii pääasiassa vähittäismarkkinoilla ja kotitaloussektorilla, jolloin liiketoiminnan korkotasot ovat keskimääräistä vakaammat. Lisäksi pankilla on lyhytaikaisia likviditeettireservin edellyttämiä sijoituksia. Lyhyt juoksuaika pienentää instrumentin korkoriskiä. Sijoitus suunnitelman mukaisilla pitkäaikaisilla saamistodistuksilla ei käydy aktiivisesti kauppaa, joten

näiden instrumenttien korkovirrat ovat hyvin ennustettavissa.

Korkoriskiä seurataan ja hallitaan kuukausittaisilla liikkeenjohdon raporteilla riskienhallintasuunnitelman mukaisesti.

Korkoriski mitataan sekä nykyarvoperusteisten kasvavien korkoriskinä että kahdentoista kuukauden tuloarvona. Molempien riskimittareiden laskennassa on taseen korkoherkkiin eriin kohdistettu 1 % koronmuutos (+/-) seuraavasta korontarkistuspäivästä eteenpäin. Riskimittarit kuvaavat konsernin tuloksen herkkyyden korkotason nousulle tai laskulle vuositasolla. Riskimittarille on asetettu limitit suhteessa pankin omiin varoihin. Näiden lisäksi seurataan erilaisten lineaaristen standardishokkien vaikutusta pankin taseeseen. Saatua riskilukua verrataan pankin omiin varoihin.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu taseen korkoriski laskettuna kahdentoista kuukauden tuloarvona koron laskiessa yhdellä prosenttiyksiköllä.

Pankin korkoriski	30.6.2013	31.12.2012
Omat varat, Tier I, milj. €	134,0	104,1
Omat varat, Tier II, milj. €	9,0	14,9
Tuloriski, milj. €	2,0	2,7
Riski Tier I -varoista, %	1,5	2,6
Riski Tier I + II -varoista, %	1,4	2,3

Tuloriski on pienentynyt alhaisen korkotason johdosta ja seurattavien mittarien mukaan korkoriskit ovat turvallisella tasolla.

Rahoitusriski

Rahoitusriskiä seurataan maturiteettiluokittain. Kussakin seurattavassa maturiteettiluokassa mahdollinen alirahoitus saa olla enintään riskienhallintasuunnitelmassa säädetyn määrän suuruinen. Mikäli riskilimiitti ylittyy, voidaan vaje kattaa Finanssiryhmittymän sisäisellä rahoituslimitillä. Ryhmittymän sisäisen rahoituslimitin on katettava syntynyt rahoitusvaje kokonaan.

Rahoitusriskin osalta pankin rahavarojen riittävyys on turvallisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskiä hallitaan hallituksen hyväksymällä strategialla ja strategian varmistamistavalla jatkuvuus suunnitelmalla.

LähiTapiola Pankki ylläpitää riittävää likviditeettireserviä, joka kattaa äkilliset muutokset kassatilanteessa. Periaatteena on mitoittaa reservi siten, että

sillä voidaan hallita vähintään kuukauden mittainen ennakoimaton markkinahäiriö.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu likviditeettistressi, jossa Avista-talletuksista menetetään välittömästi 10 %. Pankilla tulee olla likvidejä varoja vähintään 1,5 kertaa talletuspako ja vähintään 10 % taseesta.

Skenaario 1	30.6.2013	31.12.2012
	milj. €	milj. €
Avistatalletukset	1 419,0	1 269,7
Talletuspako (avistatalletuksista menetetään 10 %)	141,9	127,0
Likvidit varat		
Talletukset Suomen Pankissa	210,8	108,0
Keskuspankkirah.oik.saamistod.	120,7	78,7
Saamiset luottolaitoksilta	39,3	35,3
Kunta- ja yritystodistukset, alle 1 kk	10,0	10,3
Yhtiöryhmän rahoituslimiitti	60,0	60,0
Likvidit varat yhteensä	440,8	292,3
Tarvittava likvidit varojen määrä (vähintään 1,5 kertaa talletuspako)	212,9	190,5

Likviditeettiskenaarioiden mukaan pankin likviditeetti on turvallisella tasolla.

Pankissa on panostettu likviditeettiriskin hallintaan. Likviditeettiä seurataan sisäisesti myös tulevien BASEL III -säännösten mukaisin mittarein.

Valuuttariskit

Valuuttatoiminnalle on asetettu kokonais- ja valuuttakohtaiset limiitit. Pankki ei sijoita valuuttoihin. Asiakkaiden valuuttamääräisen maksuliikenteen hoidosta pankille aiheutuu lyhytaikainen valuuttariski.

Maariskit

Konsernilla oli katsauskauden päättyessä sijoituksia Euroopan Unionin alueella ainoastaan Suomen valtion ja Suomessa toimivien rahoituslaitoksien ja yritysten korkoinstrumentteihin. Konsernilla ei ole maariskiä myönnettyissä lainoissa Suomen ulkopuolella. Sijoitustoiminnan maariskeille on asetettu limiitit.

Hintariskit

Konsernin hintariski muodostuu pääasiassa korkosijoituksista. Riski koostuu markkinoiden tuotto-odotuksista ja vastapuolien luottokelpoisuuden muutoksista. Nämä sijoitukset arvostetaan käypään

arvoon. Merkittävien, noteeraamattomien osakesijoitusten liikearvot testataan vuosittain.

Hintariski on riskienhallintapolitiikan mukaisella mallillisella tasolla.

Operatiivinen riski

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan sitä, että mahdolliset puutteet pankin järjestelmissä tai sisäisessä valvonnassa aiheuttavat odottamattomia tappioita (esimerkiksi toimintariskit, toimintakatkokset, virheet, virhejärjestelmät, valvonnan pettäminen, järjestelmän pettäminen, huono ammattitaito).

Operatiiviset riskit kartoitetaan finanssiryhmittymän riskienkartoitusmenettelyn mukaisesti pankissa ja varainhoidossa toiminnoittain mukaan lukien juridiikka ja myyntiorganisaatio. Säännön mukaan riskit kartoitetaan vuosittain vuosisuunnittelun yhteydessä sekä aina, kun tähän havaitaan erityinen aihe.

Toiminnallisten riskien kartoitus tehdään toiminnan näkökulmista. Kartoituksessa käytetyt näkökulmat ovat:

- Prosessiriskit
- Henkilöstöriskit
- Järjestelmäriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit
- Muut vuosisuunnitteluun ja jaksosuunnitteluun liittyvät taktisten valintojen riskit

Kartoitus perustuu toiminnan prosesseista laadittuihin kuvauksiin. Prosessikuvauksissa ja riskikartoituksessa etsitään toiminnan laadun takaamiseksi kriittiset riskipisteet ja suunnitellaan laadun ylläpitämisen edellyttämät toimenpiteet sekä nimetään vastuutahot/henkilöt. Lisäksi arvioidaan riskienhallintatoimenpiteiden riittävyys.

Operatiivisten riskien kartoitus toimintasuunnitelmiin on osa yhtiöiden vuosisuunnitteluun liittyvää riskienhallintasuunnitelmaa.

Operatiiviseen riskiin liittyvää käytännön valvontaa tehdään yhtiöiden toiminnoissa johtoryhmän jäsenen vastuulla. Yhtiöryhmän sisäinen tarkastustoiminto suorittaa aihealuekohtaisia tarkistuksia myös operatiivisen riskin osalta.

Riskienhallinnan laatua ylläpidetään toiminnoittain valvonnalla ja jatkuvuussuunnittelulla. Jatkuvuussuunnitelmissa toimintaprosessit ja niiden tärkeimmät järjestelmät on priorisoitu toiminnoittain ja näiden toipumisajat on määriteltä. Lisäksi on kuvattu toimenpiteet ja varamiehitys tyypillisissä häiriötilanteissa.

Toimintojen ja alueiden kartoituksien perusteella laaditaan koko pankin toiminnallisten riskien yhteenvedot.

Suhdanneriski

Suhdanneriskillä tarkoitetaan talouselämän suhdanteiden kielteistä vaikutusta pankin asiakkaiden talouteen ja pankkisuhteeseen.

LähiTapiola Pankin luototus on pääasiassa asuntorahoitusta. Suurin suhdanteisiin liittyvä riski on siten asuntojen epäsuotuisa hintakehitys. Hintakehitys ei suoraan heikennä asiakkaiden maksukykyä, mutta on indikaatio muustakin talouden epävarmuudesta ja mahdollisista maksuhäiriöistä. Hintakehitys on valittu pankissa seurattavaksi mittariksi, koska se ennakoii nopeammin talouden kehityksen muutosta kuin esimerkiksi työttömyysaste. Hinnanlaskun vaikutus uusien luottojen riskiluokitukseen määritellään pankin riskienhallintaohjeistuksessa.

LähiTapiola Varainhoito Oy:n suhdanneriskiä arvioitaessa käytetään seurannassa pääasiassa OMX Helsinki -indeksiä, koska markkinoiden heikkeneminen vähentää toimeksiantojen volyymia ja laskee tuottoja.

Oikeudellinen riski

Oikeudellinen riski voi aiheutua ulkoisten tekijöiden sekä pankin oman toiminnan vaikutuksesta. Oikeudellinen riski voi liittyä kaikkeen liiketoimintaan. Esimerkiksi lainsäädännön ja määräysten tulkintaan, sopimusten voimassaoloon ja sisältöön sekä pankin markkinointiin voi liittyä oikeudellisia riskejä, jotka aiheuttavat tappioita, vahingonkorvausvelvollisuuden tai maineen ja arvostuksen heikkenemistä.

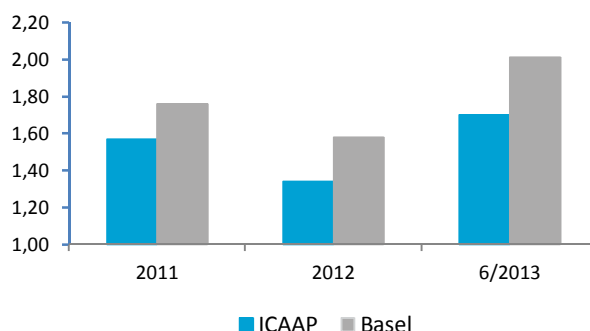
Oikeudellisten riskien kartoitus tehdään operatiivisten riskien kartoituksen yhteydessä LähiTapiola-ryhmässä käytössä olevalla yhteisellä menetelmällä.

3. Liitetiedot pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinta

Pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinta perustuu BASEL II, Pilari I -normien mukaiseen seurantaan sekä sisäiseen pääoman riittävyyden arviointiprosessiin (ICAAP). Sisäisellä prosessilla arvioidaan liiketoiminnan eri riskien edellyttämä pääoman määrä. Arviota käytetään vakavaraisuuden suunnittelussa. Vakavaraisuusstrategia päivitetään vuosittain.

Seuraavassa taulukossa on esitetty omien varojen pääoma-asteet:

- BASEL II, Pilari I vakavaraisuussuhde
- Taloudellisen pääoman vaatimus ICAAP

Vakavaraisuuden hallintaa ohjataan finanssiryhmittymän riskienhallinnan johtoryhmässä. Sen tavoitteena on edistää kokonaisvaltaista riskienhallintaa, jossa pyritään riskienhallinnan parhaimpiin käytäntöihin. Vakavaraisuuden hallinnan kehittämiseen on kiinnitetty huomioita myös vuoden 2008 syksyllä globaaliksi ja historiallisen voimakkaaksi kehittyneen finanssikriisin seurauksena. Tämän seurauksena talouden ja vakauden hallinta on määritelty yhdeksi strategiseksi valinnaksi strategiakaudelle 2010–2012.

Pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinta on erityisesti tehostunut Basel II -normiston mukaisella ICAAP-prosessilla. Prosessilla analysoidaan konsernin omasta liiketoiminnasta lähtien toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallitsemiseksi tarvittava turvaava taloudellinen pääoma. Vuoden 2012 aikana alettiin sisäisesti seurata Basel III:n mukaisia likviditeetti- (LCR), maturiteetti- (NSRF) ja omavaraisuus normeja.

VAKAVARAISUUSLASKELMA

1 000 €

	30.6.2013	31.12.2012	31.12.2011
Omat varat	134 096	110 161	117 128
Ensisijaiset omat varat			
Oma pääoma	167 544	137 543	137 543
Tilikausien oikaistu voitto / tappio	-28 012	-28 012	-33 468
Vähennykset ensisijaisista omista varoista	-14 125	-14 046	-15 662
Yhteensä	125 407	95 485	88 413
Toissijaiset omat varat			
Ylemmät toissijaiset omat varat	572	1 528	640
Alemmat toissijaiset omat varat	10 000	15 000	30 000
Yhteensä	10 572	16 528	30 640
Vähennykset ensi- ja toissijaisista omista varoista	-1 884	-1 852	-1 925
Ensisijaiset omat varat vakavaraisuuden laskemiseksi	124 466	94 559	87 450
Toissijaiset omat varat vakavaraisuuden laskemiseksi	9 630	15 602	29 678
Omien varojen vähimmäisvaatimus	72 144	69 602	66 492
Luotto- ja vastapuoliriskin omien varojen vaatimus (standardimenetelmä)	64 437	62 419	60 085
Operatiivisen riskin omien varojen vaatimus (perusmenetelmä)	7 707	7 183	6 407
Omien varojen ylijäämä / alijäämä	61 952	40 559	50 636
Vakavaraisuussuhde ensisijaiset omat varat (%)	13,8	10,9	10,5
Vakavaraisuussuhde (%)	14,9	12,7	14,1

4. Liitetiedot pankkikonsernin segmenttiraportoinnista

Pankkikonsernin segmenttiraportti

Tase	Pankkitoiminta, FAS		Varainhoito, FAS		Eliminointi, IFRS-oik.		Konserni yhteensä	
1 000 €	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012	30.6.2013	31.12.2012
Lainat ja muut saamiset	1 825 910	1 760 672	4 847	381	-4 617	-321	1 826 140	1 760 732
Muut rahoitusvarat	388 919	263 852	5 642	6 833	-	-	394 561	270 685
Muut varat	39 146	37 963	5 139	4 946	-13 852	-13 058	30 433	29 852
Varat yhteensä	2 253 975	2 062 488	15 628	12 161	-18 469	-13 379	2 251 134	2 061 269
Talletukset *)	1 859 200	1 739 614	-	-	-4 617	-321	1 854 584	1 739 293
Muut rahoitusvelat	198 467	157 273	-	-	-	-	198 467	157 273
Muut velat	48 080	48 388	6 433	3 875	-804	9	53 710	52 272
Velat yhteensä	2 105 747	1 945 275	6 433	3 875	-5 420	-312	2 106 760	1 948 838

Tuloslaskelma	Pankkitoiminta		Varainhoito		Eliminointi, IFRS-oik.		Konserni yhteensä	
1 000 €	1-6/2013	1-6/2012	1-6/2013	1-6/2012	1-6/2013	1-6/2012	1-6/2013	1-6/2012
Korkokate	8 708	10 367	10	25	-	-	8 717	10 392
Palkkiotuotot netto	7 201	7 358	10 105	5 179	8	-3	17 314	12 534
Muut tuotot	4 230	3 561	92	108	-980	-965	3 341	2 704
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	31	-85	31	-85
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	20 138	21 286	10 207	5 312	-941	-1 053	29 404	25 545
Henkilöstökulut	-4 478	-4 045	-3 208	-2 854	-	-	-7 686	-6 899
Muut hallintokulut	-10 788	-10 102	-4 266	-3 739	171	168	-14 883	-13 673
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-763	-1 028	-121	-140	-16	6	-900	-1 163
Muut kulut	-2 236	-1 580	-346	-411	-	-	-2 582	-1 992
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-18 266	-16 755	-7 941	-7 144	155	173	-26 052	-23 726
Arvon alentumistappiot	98	-47	-	-	-	-	98	-47
Liikevoitto (-tappio)	1 970	4 483	2 265	-1 832	-786	-879	3 450	1 771

*) sisältää myös muut velat luottolaitoksille sekä yleisölle ja julkisyhteisöille kuin talletukset

LähiTapiola Pankki Oyj:n tase ja tuloslaskelma

TASE

	30.6.2013	31.12.2012
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
Käteiset varat	193 180	91 228
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	120 711	78 705
Saamiset luottolaitoksilta	56 864	79 804
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 757 307	1 671 271
Leasingkohteet	11 739	9 597
Saamistodistukset	66 085	85 087
Osakkeet ja osuudet	8 350	8 268
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjissä	3 230	3 230
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	15 819	15 819
Johdannaissopimukset	593	564
Aineettomat hyödykkeet	8 735	8 557
Aineelliset hyödykkeet	290	288
Muut varat	4 501	5 191
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	5 198	3 507
Laskennalliset verosaamiset	1 372	1 372
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 253 975	2 062 488

	30.6.2013	31.12.2012
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	39 186	43 278
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 820 014	1 696 336
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	172 889	131 725
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	578	549
Muut velat	38 719	43 511
Siirtovelat ja saadut ennakot	9 013	4 376
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	25 000
Laskennalliset verovelat	348	500
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 105 747	1 945 275
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	40 370	40 370
Osakepääoma, osakeanti	8 970	
Ylikurssirahasto	48 100	48 100
Muut sidotut rahastot	575	1 532
Vapaat rahastot	70 104	49 073
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-21 862	-28 377
Katsauskauden voitto (tappio)	1 970	6 516
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	148 227	117 213
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 253 975	2 062 488
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	12 231	12 266
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	76 339	68 282
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	88 569	80 547

TULOSLASKELMA

	1.1.-30.6.2013	1.1.-30.6.2012
	1 000 €	1 000 €
Korkotuotot	15 582	21 969
Leasingtoiminnan nettotuotot	156	211
Korkokulut	-7 030	-11 814
KORKOKATE	8 708	10 367
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	871	800
Palkkiotuotot	9 076	9 277
Palkkiokulut	-1 875	-1 919
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	79	21
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	13	192
Liiketoiminnan muut tuotot	3 268	2 549
Hallintokulut	-15 267	-14 147
Poistot ja arvonalentumiset		
aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-763	-1 028
Liiketoiminnan muut kulut	-2 236	-1 580
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	98	-47
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	1 970	4 483
Varsinaisen toiminnan voitto (tappio) verojen jälkeen	1 970	4 483
KATSAUSKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 970	4 483

LähiTapiola Pankki Oyj:n rahoituslaskelma

EPÄSUORA RAHOITUSLASKELMA

	2013.06	2012.06
	1 000 €	1 000 €
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto (tappio)	1 970	4 483
Liikevoittoon tehdyt oikaisut	6 337	6 254
Liiketoiminnan varojen lisäys(-) / vähennys(+)		
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-86 134	-75 742
Leasingkohteet	-2 142	-4 420
Saamistodistukset	-53 393	-81 147
Osakkeet ja osuudet	0	0
Muut varat	337	-2 825
Liiketoiminnan varojen lisäys(-) / vähennys(+)	-141 332	-164 134
Liiketoiminnan velkojen lisäys(+) / vähennys(-)		
Velat luottolaitoksille	-4 091	20 927
Velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	123 650	35 066
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	41 678	33 094
Muut velat	-6 368	-231
Liiketoiminnan velkojen lisäys(+) / vähennys(-)	154 868	88 856
Liiketoiminnan rahavirta (A)	21 843	-64 540
Investointien rahavirta		
Investoinnit(-)	-944	-420
Investointien vähennykset ja tuotot(+)	7	800
Investointien rahavirta (B)	-937	380
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman lisäys (osakeanti)(+)	30 001	0
Rahoitusvelkojen lisäys(+)	0	0
Rahoitusvelkojen vähennys(-)	0	-10 000
Rahoituksen rahavirta (C)	30 001	-10 000
Rahavarojen muutos	50 908	-74 160
Rahavarat tilikauden alussa	225 017	209 836
Rahavarat tilikauden lopussa	275 924	135 676
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys(+) / vähennys(-)	50 908	-74 160
Rahoituslaskelman liitetiedot		
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat sisältävät:		
Käteiset varat	193 180	12 000
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	22 958	86 556
Rahavaroihin luettavat saamiset luottolaitoksilta	33 906	37 120
Rahavaroihin luettavat saamistodistukset	25 881	0
Yhteensä	275 924	135 676
Oikaisut liikevoittoon erän erittely:		
Korkotuotot	727	-1 139
Korkokulut	3 472	6 309
Osingot investointien rahavirrasta	0	-800
Poistot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	763	1 028
Arvon alentumistappiot	99	93
Muut oikaisut	1 276	763
Yhteensä	6 337	6 254

LähiTapiola Pankki Oyj:n tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ
KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012	31.12.2011
Saamiset luottolaitoksilta, milj. €	56,9	123,7	79,8	123,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, milj. €	1 757,3	1 576,0	1 671,3	1 500,4
Velat luottolaitoksille, milj. €	39,2	40,4	43,3	19,4
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille, milj. €	1 820,0	1 660,9	1 696,3	1 625,9
Oma pääoma, milj. €	148,2	114,5	117,2	109,8
Taseen loppusumma, milj. €	2 254,0	2 039,7	2 062,5	1 949,0
Vastuusitoumukset, milj. €	88,6	74,9	80,5	74,1
Korkokate, milj. €	8,7	10,4	19,3	17,7
Liikevaihto, milj. €	29,0	35,0	65,6	67,1
Liikevoitto, -tappio, milj. e	2,0	4,5	6,4	4,5
liikevaihdosta, %	6,8	12,8	9,7	6,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	3,0	8,0	5,7	5,4
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,2	0,4	0,3	0,3
Omavaraisuusaste, %	6,6	5,6	5,7	5,6
Kulu-tuotto -suhde	0,9	0,8	0,8	0,9

VAKAVARAISUUS Basel II mukaan

	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012	31.12.2011
Ensisijaiset omat varat yhteensä, milj. €	134,0	97,2	104,1	96,3
Toissijaiset omat varat yhteensä, milj. €	9,0	14,2	14,9	29,0
Omien varojen vähimmäisvaatimus, milj. €	71,0	72,9	68,5	65,5
Vakavaraisuussuhde ensisijaiset omat varat, %	15,1	10,7	12,2	11,8
Vakavaraisuussuhde, %	16,1	12,2	13,9	15,3

Kaavat

Oman pääoman tuotto prosentteina (ROE) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistöosuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Koko pääoman tuotto prosentteina (ROA) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste prosentteina	$= 100 \times \frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}}$
Kulu-tuotto -suhde	$= \frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}}$
Liikevaihto	$= \text{Korkotuottojen, Leasingtoiminnan tuottojen, Oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, Palkkiotuottojen, Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen, Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottojen, Suojauslaskennan nettotuloksen, Sijoituskiinteistöjen nettotuottojen ja Liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä}$